

چگونه باید از بندناف مراقبت کرد؟

وظیفه بند ناف چیست؟ جنین در داخل رحم مواد غذایی و اکسیژن لازم را طریق جفت که به دیواره داخلی رحم مادر متصل است دریافت می کند. جفت از طریق بند ناف به شکم جنین متصل می شود. پس از تولد، بند ناف با گیره ای بسته شده و از نزدیک بدن نوزاد قطع می شود و به این ترتیب تکه ای از آن متصل به ناف کودک باقی می ماند که به مرور می افتد. افتادن بند ناف چقدر طول می کشد؟ بند ناف معمولاً ظرف ۱۰ تا ۲۱ روز خشک شده و می افتد و جای آن بصورت زخمی باقی می ماند که ظرف چند روز خوب می شود. آیا بند نافی که هنوز نیفتاده است نیاز به مراقبت خاصی دارد؟ مهمترین مسئله در نگهداری بند ناف قبل از افتادن آن، جلوگیری از عفونت است. بند ناف را باید خشک و تمیز نگه داشت. در هنگام تعویض پوشک لبه بالای آن باید زیر بند ناف تا کرد تا بند ناف در معرض هوا قرار داشته باشد و با ادرار تماس پیدا نکند. زمانیکه بند ناف می افتد ممکن است پوشک کمی خونی شود که طبیعی است. از حمام کردن نوزاد در وان تا قبل از افتادن بند ناف باید خودداری کرد. در هوای گرم به نوزاد باید فقط پوشک و یک تی شرت گشاد پوشاند تا جریان هوا زیر لباسش برقرار بوده و بند ناف سریعتر خشک شود. از پوشاندن لباس های زیر دکمه دار تا زمانیکه بند ناف بیفتد باید خودداری کرد. هیچگاه سعی نکنید بند ناف را با دست بکنید حتی اگر خیلی شل شده باشد و تنها اتصال آن رشته ای نازک باشد. گاهی بعد از افتادن بند ناف توده گوشتی کوچکی باقی می ماند که ممکن است خودش از بین برود و یا نیاز به درمان داشته باشد. این توده ها که "گرانولوم نافی" خوانده می شوند مشکلی جدی نبوده و در داخل آنها عصب وجود ندارد بنابراین در صورتیکه نیاز به درمان داشته باشند درمان آنها دردناک نخواهد بود. در اتاق زایمان، متخصص زنان یا ماما برای جلوگیری از عفونت، بند ناف را پس از قطع کردن با مواد ضد عفونی کننده تمیز می کند. سال ها توصیه بر این بود که برای تمیز کردن بند ناف در روزهای بعد در خانه، از پنبه یا گاز آغشته به الکل یک یا دو بار در روز استفاده شود. بسیاری از متخصصین کودکان هنوز هم به این روش اعتقاد دارند ولی امروزه بعضی دیگر معتقدند که بهتر است بند ناف را رها کرد تا خودش خشک شود و بیفتد. دلیل این اعتقاد جدید نتایج مطالعه ای که در سال ۱۹۹۸ در کانادا انجام شد. در این مطالعه چنین نتیجه گیری شد که ترمیم بند ناف هایی که به حال خود رها می شوند ۸ روز طول می کشد در صورتیکه این زمان برای بند ناف هایی که با الکل تمیز شده بودند ۱۰ روز بود. (در هیچ یک از ۱۸۰۰ نوزادی که این مطالعه بر روی آنها انجام شده بود عفونت دیده نشد.) یکی از دلایلی که بعضی متخصصین کودکان هنوز هم روش تمیز کردن با الکل را توصیه می کنند این است که بند ناف هایی که با الکل تمیز نمی شوند گاهی ترشحات و بوی بد دارند. از سوی دیگر بسیاری از این متخصصین معتقدند که اختلاف دو روز در زمان ترمیم، اختلاف چندان قابل توجهی نیست. علائم عفونت بند ناف در صورتیکه هر یک از علائم زیر را مشاهده کردید به پزشک مراجعه کنید: تب یا بد حال بودن نوزاد تورم یا قرمزی ناف یا اطراف آن وجود چرک.

باقی مانده بندناف که در حدود ۱ تا ۲ سانتی متر طول دارد هنوز به نوزاد متصل است که گیره ای پلاستیکی به آن وصل است. در طول ۲۴ ساعت این بندناف حالت جمع شدگی و چروکیدگی می یابد و رنگش تیره می شود. بندناف همراه با گیره ای که به آن وصل است، بعد از حدود ۳ تا ۱۰ روز می افتد. قبل از اینکه این قسمت اضافه جدا شود، می توانید خط مرزی را که بین این بندناف تیره رنگ و پوست ناف ایجاد شده است، ببینید.

توجه: زدن بتادین، خمیر، زردچوبه به بندناف نه تنها مفید نیست بلکه مضر هم هست. حتی به خیس کردن بندناف با الکل سفید هم نیازی نیست. توصیه می شود بندناف به صورت خشک نگهداری و مراقبت شود و بندناف زیر لاستیکی نگهداری نشود تا با ادرار و مدفوع آلوده نگردد.

چرا بندناف خونریزی می کند؟

وقتی بندناف شروع به افتادن می کند، چند قطره خون که از قبل در آن قسمت بوده ممکن است نشت کند. بعد از افتادن بندناف ممکن است از این ناحیه کمی خون بیاید، اما اگر این قسمت را تمیز نگاه دارید، این حالت خود به خود برطرف می شود و نیازی به کار خاصی نیست. در موارد خونریزی شدید با پزشک نوزاد تماس بگیرید.

چنانچه ناحیه بندناف ترشح داشته باشد و قرمز شود، چه باید کرد؟

قبل از افتادن بندناف، چنانچه این ناحیه کمی ترشح آب خون بدهد، طبیعی است. اگر این ترشحات ادامه داشته باشد یا این قسمت بوی ناخوشایندی بدهد، باید این موضوع را با مددکار بهداشت یا پزشک در میان بگذارید. این عفونت خفیف ممکن است به ماده ضدعفونی کننده نیاز داشته باشد. گاهی به این خاطر نیاز است که نوزاد یک دوره آنتی بیوتیک بگیرد و حتی به بستری شدن در بیمارستان نیاز داشته باشد.

وقتی بندناف می افتد یک قسمت گوشتی باقی می ماند، تکلیف این قسمت چه می شود؟

این قسمت گوشتی بافت دانه دانه ای است که به یک بافت معمولی جای زخم تبدیل می شود. وجود این قسمت گوشتی طبیعی است و معمولاً بعد از چند روز برطرف می گردد. گاهی این بافت گوشتی بسیار ملتهب و بزرگ می شود؛ اگر اینگونه بود به پزشک یا مددکار بهداشت مراجعه کنید. ممکن است آنها نیترات نقره را به آهستگی روی این بافت بمالند که این کار باعث می شود به طور موقت این بافت به رنگ نقره ای در آید.

آیا متورم شدن بندناف، فتق به شمار می آید؟

ممکن است فتق باشد. این فتق بسیار شایع است. در این حالت از پماد استفاده نکنید و این قسمت را بانداژ نکنید و با پارچه نیز نبنیدید، نیازی به فتق بند نیست و زور زدن نوزاد سبب بدتر شدن آن نمی شود و در طی چند ماه این فتق برطرف می شود، اما اگر طی چند سال هم این فتق برطرف نشد و یا خیلی بزرگ شد با پزشک مشورت نمایید.